

SI Universum

Innovations in modern world

Proceedings of VII International scientific conference

London

June 1, 2018

www.iscience.me

Proceedings of VII International scientific conference “Innovations in modern world”.
London, SI Universum, 2018. 78 p.

Proceedings of 7th International Scientific Conference “Innovations in modern world”. Broad subject.

Published by SI Universum in London

SI Universum
Unit 13013, PO Box 6945
London, W1A 6US
mail@iscience.me
www.iscience.me

© Authors of papers, 2018

© SI Universum, 2018

ISBN:978-1-9997898-6-2

TABLE OF CONTENTES

SECTION 1. *Economics and management*

<i>Abramova M.M.</i> FORECASTING AND WAYS TO REGULATE THE MIGRATION OF LABOR FROM UKRAINE TO THE EU COUNTRIES IN CONDITIONS OF EUROPEAN INTEGRATION PROCESSES	4
<i>Anokhina M.A.</i> MODERN APPROACHES TO ASSESSMENT OF SOLVENCY AND FINANCIAL STABILITY OF THE ENTERPRISES OF WHOLESALE TRADE	10
<i>Feklistova I.S., Tsyarkin Y.A., Pakulin S.L.</i> THE IMPLEMENTATION OF THE STRATEGY OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF THE SOCIAL SPHERE	18
<i>Golovleva Y.I.</i> BASIC APPROACHES TO ASSESSING THE SOLVENCY AND FINANCIAL STABILITY OF THE COMPANY	25
<i>Lutsenko N.I.</i> MEASURES TO REGULATE MIGRATION PROCESSES IN UKRAINE ON THE BASIS OF FACTOR ANALYSIS OF GLOBAL MIGRATION	32
<i>Pakulin S.L., Pakulina A.A., Pakulina H.S.</i> PUBLIC MANAGEMENT OF SOCIO-ECONOMIC SYSTEM IN THE OPEN PUBLIC SPHERE	37
<i>Pakulina H.S., Feklistova I.S., Pakulin S.L.</i> INCREASE THE EFFECTIVENESS OF THE PROCESS OF PROVIDING SOCIAL AND INFORMATION SERVICES TO THE PEOPLE OF THE REGION	46

SECTION 2. *Pedagogical sciences*

<i>Lepeshkin S.A.</i> ACTIVATION OF THE INDIVIDUAL ABILITIES OF THE PUPILS AT THE LESSONS OF RUSSIAN HISTORY WITH USE OF PROJECT METHODS	55
<i>Naumchuk V.I.</i> MODERN REQUIREMENTS FOR IMPROVEMENT OF TECHNICAL-TACTICAL ACTIONS IN GANDBOL	61
<i>Vikhrova N.O.</i> CONSOLIDATION OF PROFESSIONAL COMPETENCES IN THE PROCESS OF PREPARING MASTER'S THESIS	67

SECTION 3. *Politology*

<i>Tsyarkin Y.A., Pakulin S.L., Feklistova I.S.</i> INTERNATIONAL RATINGS AND STRATEGIC GOALS OF THE STATE	72
--	----

**MODERN REQUIREMENTS FOR
IMPROVEMENT OF TECHNICAL-TACTICAL
ACTIONS IN HANDBOL**

Naumchuk Volodymyr Ivanovych

Associate professor
Department of Theoretical Foundations and Methods of Physical
Education
Faculty of Physical Education
Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University
Ternopil, Ukraine

Abstract. The essence and interdependence of technical and tactical actions in handball and the content of modern requirements to their improvement are revealed. The basic characteristics of movements of handball players are revealed.

Keywords: technical-tactical actions, handball, improvement, requirements, sports training.

**СУЧАСНІ ВИМОГИ ДО ВДОСКОНАЛЕННЯ
ТЕХНІКО-ТАКТИЧНИХ ДІЙ В ГАНДБОЛІ**

Наумчук Володимир Іванович

доцент
кафедра теоретичних основ і методики фізичного виховання
факультет фізичного виховання
Тернопільський національний педагогічний
університет імені Володимира Гнатюка
м. Тернопіль, Україна

Анотація. Розкрито сутність й взаємообумовленість техніко-тактичних дій в гандболі та зміст сучасних вимог до їх удосконалення. З'ясовано основні характеристики рухів гандболістів.

Ключові слова: техніко-тактичні дії, гандбол, удосконалення, вимоги, спортивна підготовка.

Постійне зростання рівня гандболу вимагає неухильного вдосконалення спортивної підготовки гандболістів, модернізації системи відбору та

прогнозування, підвищення ефективності управління навчально-тренувальним процесом, покращання якості підготовки кваліфікованих кадрів.

Зміст та особливості ігрової діяльності в гандболі потребують від кожного гравця здійснення якісного аналізу ситуації, що постійно змінюється, її передбачення та ефективного реагування з використанням великого обсягу рухових дій у різноманітних поєднаннях і варіаціях. При цьому кожна рухова дія гандболіста характеризується зовнішньою і внутрішньою стороною [1, с.7]. Під зовнішньою стороною прийнято розуміти спосіб вирішення рухового завдання з певною руховою структурою, за законами біомеханіки, відповідно до особливостей конкретної ситуації. Ця сторона ігрових дій гравця називається технікою. Іншу сторону ігрової діяльності, яка визначається фахівцями як тактика, складають психічні процеси, що пов'язані з вибором правильного вирішення певної ігрової ситуації.

Аналіз науково-методичної літератури дозволяє зробити висновок, що тактику гри можна розглядати як вибір доцільних способів ведення ігрової діяльності, які підпорядковані певному задуму і плану ведення змагальної боротьби, а техніку – як способи виконання рухових дій, за допомогою яких рухові завдання вирішуються з найбільшою ефективністю [2, 3, 4, 7, 8]. Від того, наскільки повно володіє гандболіст усім різноманіттям ігрових прийомів, як вправно й доцільно застосовує їх у варіативних умовах ігрової діяльності, при активній протидії з боку суперника і часто – на фоні втоми, багато у чому залежить досягнення запланованих результатів.

Формування техніко-тактичної майстерності гандболістів відноситься до числа пріоритетних питань, які потребують ефективного вирішення на шляху до високих спортивних звершень. У системі багаторічної підготовки процес удосконалення рухових дій є постійним і нескінченним [5, 6, 9, 10]. Він передбачає активний та систематичний пошук ефективних шляхів, новітніх методик оволодіння технікою і тактикою гандболу, технологій їх реалізації з урахуванням статевих, вікових та індивідуальних особливостей спортсменів, наявного рівня їх техніко-тактичної підготовленості.

Мета статті – розкрити сутність техніко-тактичних дій в гандболі та зміст сучасних вимог до їх удосконалення.

Результативність рухів гандболіста закладається у структуру ігрових прийомів. Вона передбачає якісну побудову рухових механізмів, належний рівень оволодіння руховими діями, автоматизованість рухів у часі та просторі. Надійність визначається ефективністю управління рухами, збереженням стійкості виконання цих рухів, у тому числі й під впливом несприятливих чинників (втоми, екстремальних умов, довготривалої реалізації та ін.).

Така характеристика рухів гандболіста як точність у більшості випадків відображає вправність виконання передач, кидків м'яча та інших дій, пов'язаних з переміщенням гравця. Точність рухів гандболіста доволі часто закладається ще до початку виконання основної фази ігрового прийому. Повною мірою вона

реалізується чи коригується у наступних рухах. При великому діапазоні варіативності рухів у попередній та підготовчій фазах у гандболіста виробляється спеціалізоване вміння чітко диференціювати м'язові зусилля в основній частині, зокрема під час виконання фінальних зусиль. Тим самим покращується ефективність рухових дій. В умовах протидії з боку суперника точність обумовлюється перешкодостійкістю гандболіста та його здатністю орієнтуватися у просторі та часі. При цьому точність рухів гандболістів високої кваліфікації під час виконання кидків та передач м'яча не залежить від швидкості, довжини, траєкторії розбігу або сили кидка.

Варіативність та своєчасність рухів гандболіста може розглядатися як функція знаходження раціонального вирішення рухової завдання на основі розумових процесів, які визначають стійкість і варіативність системи рухів в однокорстві з суперником. Варіативність рухів певного ігрового прийому пов'язана зі смисловим завданням рухової дії, з управлінням рухами та своєчасністю їх вибору і виконання відповідно до ігрової ситуації. Тобто варіативність й своєчасність рухів забезпечується оперативністю мислення, пов'язаного з точністю оцінки ситуації, вибору та реалізації дій в ігрових чи змагальних умовах.

Ігрова діяльність вимагає від кожного гандболіста прояву тактичного мислення, що передбачає певні операційні дії, а саме:

- сприйняття та аналіз ігрової ситуації;
- уявне розв'язання ситуації, що склалася;
- рухове вирішення тактичного завдання.

Перебуваючи у тісному взаємозв'язку, вказані дії значною мірою визначають послідовність та ефективність вирішення тактичного завдання. При цьому вирішальну роль тут відіграє рухова пам'ять та швидкість мислення гравця.

Сприйняття гандболіста залежить від зорово-моторних оцінок ігрової ситуації, узагальнення інформації щодо дій партнерів і суперників з урахуванням значущості кожної із них. Якість сприйняття визначається швидкістю розумових процесів гравця, його умінням визначати головне, здатністю до зосередження, а також знаннями і досвідом.

Тактичне завдання гандболіст вирішує спочатку подумки і лише потім реалізує його у руховій діяльності. На основі сприйняття та аналізу ігрової ситуації гравець у найкоротший час повинен знайти оптимальний шлях вирішення тактичного завдання. Вибір способу вирішення здійснюється гандболістом при одночасному виконанні низки пізнавальних й перетворювальних розумових операцій, коли отримана інформація створює у спортсмена образ тактичної обстановки. Гравець сприймає розташування та дії партнерів і суперників, оцінює їх не окремо, а як єдину структуру, що визначає конкретну ситуацію.

У кожного гандболіста виробляється індивідуальний тактичний стиль (включаючи особливості ігрового амплуа) гри в захисті та нападі. Ця індивідуальність характеризує схильність гандболіста до наступальних або захисних дій, до витримки чи активного створення певних ігрових умов та інше. У висококваліфікованих гандболістів активно розвиваються елементи творчого мислення, які втілюються у нешаблонному виконанні рухових дій, умінні охопити реальність у всіх її аспектах і взаєминах, а не тільки тих, які закріплені у звичних поняттях та уявленнях. Тому утворення нових розумових понять або програм дій можна розглядати як перекодування інформації через об'єднання спеціалізованих елементів окремих структур у загальні нові системи. Формування оперативного мислення у гандболістів не обмежується засвоєнням значної кількості вихідних конкретних програм дій, а полягає в опануванні систем кодування, за допомогою яких дії підводяться під певні класи рівнозначності за конкретними ознаками [4, 5]. Для цілеспрямованого вдосконалення тактичних дій гандболіста у навчально-тренувальному процесі необхідне забезпечення відповідних асоціацій, органічне формування прийомів розумової діяльності в ході виконання відповідних рухових дій.

Безпосереднє рухове вирішення тактичного завдання є комплексною діяльністю, яка вимагає від гравця прояву як розумових специфічних операцій, так і рухових здібностей. Під час реалізації конкретного завдання, незалежно від його результату, ця система вдосконалюється. Якщо гандболіст вирішив завдання позитивно, у майбутньому в схожій ситуації він може обрати той самий варіант дій. За умови отримання негативного результату, гравець у подальшому буде шукати інші варіанти вирішення рухового завдання шляхом логічного осмислювання попереднього досвіду.

Усі техніко-тактичні дії доцільно систематизувати за видами спеціалізації гравців. Адже спочатку необхідно навчити гандболістів ефективно діяти на своїх місцях та якісно виконувати обов'язки гравців відповідного ігрового амплуа. Далі, у міру засвоєння гандболістом основних обов'язків, його ігрові функції поступово розширюються. Тут актуальності набуває загальновідомий постулат: «Насамперед – фахівець на своєму місці, а потім – універсал».

Універсальний гандболіст – це гравець, який досконало знає свої функції та роль в команді і спроможний ефективно вирішувати будь-яке ігрове завдання. Підготовка універсального гандболіста вимагає визначення основних і додаткових (епізодичних) ігрових функцій, які не можна підміняти одні одними. У свою чергу це передбачає з'ясування як сильних, так і слабких сторін кожного гравця команди.

Потрібно прагнути до бездоганного виконання гравцем усіх, без винятку, техніко-тактичних дій. Спортсмен високого класу, незалежно від його ігрового амплуа, повинен досконало володіти різноманітним арсеналом техніко-тактичних дій, що не тільки відповідає сучасним тенденціям розвитку гандболу, а й випереджає його.

Отже, досягнення гандболістом належної техніко-тактичної майстерності передбачає реалізацію таких основних вимог:

– підвищення швидкості і результативності виконання техніко-тактичних дій на основі варіативності й адаптації рухів до конкретних умов ведення змагальної боротьби;

– зростання універсальності техніко-тактичних дій крайніх гравців у нападі (гра в «лінії», виконання прихованих кидків і передач м'яча, кидків після ловіння м'яча у площі гри воротаря, створення чисельної переваги та ін.);

– удосконалення різновидів передач м'яча на високих швидкостях та при активній протидії суперника;

– підвищення якості та інтенсивності виконання техніко-тактичних дій при різних системах захисту;

– удосконалення захисних дій проти кидків м'яча, що виконуються з різних положень та дистанцій;

– покращання точності та урізноманітнення виконання 7-метрових штрафних кидків;

– підвищення техніко-тактичних дій воротаря з урахуванням його індивідуальних якостей, здібностей та можливостей;

– досягнення запланованої результативності дій воротаря під час реалізації 7-метрових штрафних кидків.

Окрім того, для успішного ведення змагальної боротьби у нападі гравці повинні володіти:

- крайні гравці – індивідуальним обігруванням суперника, умінням грати в «лінії», виконувати «заслони», різновиди кидків, функції переднього захисника при системах захисту 5x1 та 5+1;
- лінійні гравці – уміннями виконувати «розворот» в обидві сторони (у бік сильної і слабкої руки);
- центральні гравці – уміннями грати в «лінії», виконувати кидки в стрибку та у падінні;
- напівсередні гравці – індивідуальним обігруванням суперника, уміннями виконувати кидки з опорного положення, з прямої атаки і зі зворотного пасу при відході назад після атаки.

Таким чином, процес удосконалення техніко-тактичної підготовки гандболістів повинен включати разом з покращанням рухових дій та вихованням фізичних якостей, що забезпечують їх ефективне виконання, ще і цілеспрямований розвиток у гравців творчих здібностей та формування різних рухових програм – настанов на гру. Одним із шляхів вирішення цього завдання є підвищення рівня усвідомлення та осмислення гандболістами виконаних навчально-тренувальних завдань, що забезпечує створення у гравців певних настанов, адекватних ігровим ситуаціям та їх індивідуальної інтерпретації у кожному конкретному випадку.

Література:

1. Гозунов Е. Н. Психология физического воспитания и спорта: [учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений] / Е. Н. Гозунов, Б. И. Мартыанов. – М.: Академия, 2000. – 288 с.
2. Игнатъева В. Я. Гандбол: Учебник / В. Я. Игнатъева. – М.: Физическая культура, 2008. – 384 с.
3. Клусов Н. П. Гандбол / Н. П. Клусов, А. А. Цуркан. – М.: Физкультура и спорт, 2007. – 133 с.
4. Клусов Н. П. Тактика гандбола / Н. П. Клусов. – М.: Наука, 2002. – 151 с.
5. Латышкевич Л. М. Техническая и тактическая подготовка игрока в гандболе / Л. М. Латышкевич, Л. Р. Маневич. – Киев, Здоровье, 2001. – 108 с.
6. Матвеев Л. П. Основы общей теории спорта и системы подготовки спортсменов: Учеб. пособие / Л. П. Матвеев. – К.: Олимпийская литература, 1999. – 228 с.
7. Наумчук В. І. Словник-довідник основних термінів і понять з теорії та методики фізичного виховання і спорту / В. І. Наумчук. – Тернопіль: Астон, 2013. – 96 с.
8. Наумчук В. І. Теоретико-методичні основи навчання спортивним іграм: навч.-метод. посібник для студ. вищ. навч. закладів / В. І. Наумчук. – Тернопіль: Астон, 2017. – 180 с.
9. Платонов В. Н. Система подготовки спортсменов в олимпийском спорте. Общая теория и ее практические приложения / В. Н. Платонов. – К.: Олимпийская литература, 2004. – 808 с.
10. Савин В. П. Спортивные игры: совершенствование спортивного мастерства: [учебник для студ. высш. пед. учеб. заведений] / В. П. Савин, Ю. Д. Железняк, Ю. М. Портнов. – М.: Академия, 2010. – 400 с.